

Jätetaksa 1.1.2025 alkaen

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024 § 21
6566/14.06/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy kunnan ensisijaiselle jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien jätehuoltopalvelujen taksan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena jätelain 79 §:n nojalla. Jätetaksa tulee voimaan 1.1.2025. Jätetaksa astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Jätetaksa on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Taksa kumoo voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän edellisen jätetaksan.

Jätetaksa annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 2.12.2024–8.1.2025. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Savo-Pielisen jätelautakunta käsitteli jätetaksaluonnoksen kokouksessaan 2.10.2024 § 14. Nyt päivitetty jätetaksa esitetään hyväksyttäväksi siten, että se tulee voimaan vuoden 2025 alussa.

Jätetaksassa määritellään maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko järjestää jätelain 32 §:n mukaisesti kotitalouksille sekä kunnalliselle hallinto- ja palvelutoiminnalle. Taksaa sovelletaan myös hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvään yhdyskuntajätteeseen niin kauan kuin kunta on jätelain 32 a §:n mukaisesti vastuussa mainitun jätteen jätehuollon järjestämisestä.

Jätelakiin on esitetty muutosta, jolla rajataan pieni osa asumisessa syntyvistä jätteistä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun ulkopuolelle (HE 103/2024 vp). Kunnan vastuulta on siirtymässä jätteen haltijan vastuulle asumista tarjoavien sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipaikkojen ja laitosasumisen jätehuolto. Koska muutos on tulossa voimaan vasta 1.1.2026, sovelletaan taksaa vuoden 2025 loppuun saakka myös em. jätehuoltoon, jos toimija ei käytä oikeuttaan siirtyä järjestämään jätehuolto itse kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

Jätetaksan perusrakenne säilyy ennallaan: kotitalouksien jätemaksu koostuu perusmaksusta ja järjestetyn jätehuollon maksusta. Suurin osa taksan mukaisista maksuista nousee, sillä jätteiden käsittelykustannukset ja kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannukset ovat kasvaneet. Lisäksi jäteyhtiön kasvaneet asiakaspalvelun, rekisterityön ja tietojärjestelmien kustannukset sekä yleinen kustannustason nousu vaikuttavat maksuihin. Osa jätemaksuista pysyy kuitenkin myös ennallaan ja joihinkin maksuihin kohdistuu jopa pieniä hinnan alennuksia.

Maksujen korotukset kohdistuvat perusmaksuun, sekajäteastioiden tyhjennysmaksuihin ja aluekeräysmaksuihin. Biojäteastioiden tyhjennysmaksut pysyvät ennallaan. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuista osa nousee ja osa laskee, kun siirrytään kustannusperusteiseen jätelajikohtaiseen hinnoitteluun, jossa otetaan huomioon pakkausjätteiden keräyksestä rajatusti saatavat tuottajayhteisöjen korvaukset. Myös lisäpalvelumaksuihin ja lajitteluasemien vastaanottomaksuihin tulee muutoksia. Tasokorotus kotitalouksien jätehuollon vuosikustannuksiin on kiinteistön jätehuollon järjestämistavasta ja palveluista riippuen noin 2–8 %.

Kuuleminen jätetaksasta

Jätelautakunta asetti kokouksessa käsittelemänsä jätetaksaluonnoksen nähtäville ajalle 7.10.-31.10.2024. Asiassa varattiin vaikutusmahdollisuudet kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Alueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille annettiin mahdollisuus esittää asiasta lausunnot.

Taksaluonnoksesta annettiin kuusi lausuntoa. Lausunnon antoivat Nurmeksen kaupunki, Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, Tervon ja Vesannon ympäristönsuojeluviranomainen, Tuusniemen kunta, Lieksan kaupunki sekä Outokummun kaupunki. Lisäksi yksi kuopiolainen asukas esitti taksasta mielipiteensä. Lausunnot ja mielipide on koottu liitteenä oleviin yhteenvedoihin, minkä lisäksi ne ovat nähtävänä alkuperäisinä kappaleina jätelautakunnan kokouksessa. Yhteenvedoissa on tuotu esille myös se, miten lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt muutosehdotukset on otettu huomioon taksaehdotuksen valmistelussa.

Keskeisimmät kuulemisaineistossa esitetyt asiat ja niiden huomioon ottaminen

Annetuissa lausunnoissa on todettu, että jätetaksalla ohjataan kiitettävästi jätelain mukaisen etusijajärjestyksen noudattamiseen. Tätä etusijajärjestyksen edistämisen tärkeyttä on myös painotettu. Maksumuutoksista on todettu, että niiden perusteet on esitetty selkeästi ja muutokset ovat pääosin perusteltuja.

Outokummun kaupungin lausunnossa on painotettu sitä, että taksan on oltava kustannusvastaava, mitä se kokonaisuutena onkin. Lausunnossa on pidetty perusmaksun korotusta muista maksuista poiketen negatiiviseen suuntaan ohjaavana toimenpiteenä, kun taas muutoin maksujen on katsottu ohjaavan sekajätteen määrän vähentämiseen ja lajittelun tehostamiseen. Perusmaksun yksi keskeinen tarkoitus on kattaa sellaisia käyttöhetkellä veloitusettomia palveluja, joilla ohjataan oikeanlaiseen lajitteluun (esim. ekopisteet ja vaarallisten jätteiden keräys). Riittävä perusmaksun taso turvaa asukkaille tämän palveluverkoston.

Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa on esitetty muutosta vieraskasvilajien vastaanoton hinnoitteluun. Vieraskasvilajien maanpäällisiä osia vastaanotetaan tällä hetkellä Jätekuon lajitteluasemilla pääosin maksullisena jätteenä. Ympäristönsuojeluviranomainen on esittänyt, että vastaanotto muutettaisiin maksuttomaksi. Asiaa on läpikäyty Jätekuon kanssa lausunnon myötä ja taksaa on päädytty muuttamaan siten, että kotitaloudet voivat tuoda vieraskasvien maanpäällisiä osia kaikille lajitteluaseille pienkuormina maksutta. Kustannuksen on arvioitu olevan kokonaisuudessaan pieni, ja muutoksella voidaan kannustaa asukkaita huolehtimaan lähiympäristöstään.

Kuopiolaisen asukkaan antamassa mielipiteessä on esitetty muutosta jätehuollon perusmaksun laskutukseen. Mielipiteen mukaan asuntokohtainen perusmaksulasku tulisi lähettää suoraan jokaiseen asuntoon, jotta se määräytyisi täsmälleen taksan suuruisena kullekin asunnon omistajalle/asukkaille, eikä osana asunto-osakeyhtiön keräämää vastiketta. Tämän mielipiteen myötä ei ole tehty muutoksia taksaehdotukseen. Jätelain mukaisesti jätemaksuvelvollinen on kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää. Kun kyseessä on rivi- tai kerrostalo, maksuvelvollinen siis on tyypillisesti asunto-osakeyhtiö tai vuokrataloyhtiö. Jätelain perusteella ei ole perusteita kohdistaa maksuja tämän tahon sijaan suoraan asunnon omistajaan tai asukkaaseen. Tällainen muutos ei olisi myöskään toteutettavissa ilman kohtuutonta työmäärää ja kustannuksia, kun otetaan huomioon mm. suuri asuntojen määrä, omistus- ja asumistilanteissa tapahtuvat lukuiset muutokset ja se, etteivät kaikki tiedot ole saatavissa jätehuoltoviranomaisen käytettävissä olevista rekistereistä.

Muutokset taksaluonnokseen nähden

Taksaa on käyty läpi Jättekukon palvelutuotannon ja laskutuksen vastuuhenkilöiden kanssa. Taksaan on tehty vielä taksaluonnokseen nähden joitakin muutoksia tämän keskustelun ja esitettyjen lausuntojen pohjalta.

Taksaehdotukseen on tarkennettu luonnokseen nähden sitä, miten aluekeräyspisteen ympärivuotiseen käyttöön oikeuttava maksu laskutetaan asukkailta: laskutus tehdään kahdessa tai tätä useammassa erässä, jotta yhden erän suuruus ei ole liian suuri. Lisäksi on tarkennettu sitä, että kompostointi vaikuttaa biojätteen aluekeräyspistemaksuun jo kompostointi-ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien, ei vasta seuraavan laskutuskauden alusta.

Lisämaksujen tuntiveloitusta koskevaa kohtaa on tarkennettu koskien tilanteita, joissa jätteenkeräyspisteestä siivotaan sinne kuulumatonta jätettä. Maksua voidaan soveltaa myös keräyspisteiden lähellä olevan jätteen siivoamiseen sekä jätteen kuljettamiseen asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Maksu määrätään sille, joka on tuonut jätettä keräyspisteelle tai sen läheisyyteen, jos tämä taho on tiedossa.

Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen esittämän lausunnon myötä taksan lajitteluasemien hinnoittelua koskevaan kohtaan on tarkennettu sitä, että kotitalouksilta otetaan vastaan veloitukset pienkuormat vieraskasvilajien maanpäällisiä osia.

Edellä esiteltyjen asiamuutosten lisäksi taksaan on tehty joitakin teknisluontoisia täsmennyksiä.

Vaikutusten arviointi

Jätetaksamuutosten vaikutukset on arvioitu luonnosvaiheessa. Taksaan ei ole tehty luonnokseen nähden sellaisia muutoksia, joiden myötä vaikutukset olisi arvioitava laajasti uudelleen. Taksaan tehdyt tarkistukset koskien jätemaksujen laskutusta ovat asiakkaiden kannalta positiivisia. Vieraslajikasvien veloitusettoman vastaanoton käyttöönotto vaikuttaa samoin positiivisesti asukkaisiin ja myös ympäristöön. Tuntihintaveloituksen tarkentaminen mahdollistaa sen käytön laajemmin siten, että maksut saataisiin kohdistettua jätteenkeräyspisteelle tai sen läheisyyteen jätteitä tuoneille tahoille, mikä noudattaa aiheuttaja maksaa -periaatetta.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 41 §

Liitteet

Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen
Lausunnot jätetaksasta vastineineen
Mielipide jätetaksasta vastineineen

Savo-Pielisen jätelautakunta 02.10.2024 § 14

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
Hanna Kisonen, puh. 044 718 5667
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta asettaa jätetaksaluonnoksen vuodelle 2025 yleisesti nähtäville. Jätetaksassa määritellään maksut kunnallisille jätehuoltopalveluille, jotka Jätekkukko järjestää kotitalouksille ja kunnille.

Jätelautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä taksaluonnoksesta. Lisäksi jätelautakunta varaa alueen toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta.

Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 7.10.-31.10.2024. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi. Jätelautakunnan on tarkoitus hyväksyä taksa loppuvuonna 2024, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2025.

Päätös

Merkitään, että Jätekkukon toimitusjohtaja Arto Ryhänen oli kuultavana tämän asian esittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen. Merkitään että Kaija Viljakainen liittyi kokoukseen tämän asian esittelyn alussa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kunnan on perittävä jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille jätehuoltotehtävien hoitamisesta

aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan maksujen perusteista määrätään jätetaksassa.

Jätetaksa koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä. Kunta vastaa jätelain 32 §:n perusteella asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Lisäksi kunta vastaa liikehuoneistoissa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta, kun jäte kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa. Vielä siirtymäaikana vuoden 2025 loppuun saakka kuntavastuulle kuulu myös hyvinvointialueiden hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 19.9.2024 esityksen jätelain muuttamisesta. Lakiesityksessä kavennetaan edelleen kunnan jätehuoltovastuuta hallitusohjelman mukaisesti. Esityksen mukaan kunnan vastuu jätehuollosta rajataan siten, että asumista tarjoavien sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipaikkojen ja laitosasumisen jätehuolto siirtyy jätteen haltijan vastuulle. Tämä muutos on kuitenkin tulossa voimaan vasta 1.1.2026, joten muutoksella ei pitäisi olla vielä suurta vaikutusta jätemaksuihin. Jonkin verran kiinteistöjä voi siirtyä pois kunnan jätehuoltojärjestelmästä jo vuoden 2025 aikana, koska jätteen haltija voi siirtyä käyttämään kunnallisten palvelujen sijaan yksityisen jätehuoltoyrityksen palveluja kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

Taksaperiaatteina kustannusvastaavuus ja ohjaavuus

Kunnallinen jätehuolto on rahoitettava jätelain 78 §:n perusteella kokonaan palveluista perittävillä maksuilla eli verovaroja ei voi palvelujen toteuttamiseen käyttää. Jätelaissa on säädetty myös aiheuttamisperiaatteesta (20 §), jonka mukaan jätteen tuottaja tai haltija vastaa jätehuollon kustannuksista. Nämä säännökset edellyttävät jätetaksan kustannusvastaavuutta. Jättemaksuilla katetaankin kaikki kunnallisen jäteyhtiön, Jätekuon, järjestämät lakisääteiset jätehuoltopalvelut, kuten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely, viestintä ja palveluneuvonta sekä jätehuollon kehittäminen ja investoinnit. Myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen eli jätelautakunnan kustannukset katetaan jättemaksuilla.

Jätelaissa on säädetty siitä, että jätetaksan on mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämä tarkoittaa kannustamista jätteen synnyn ehkäisyyn, tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätteiden kierrättämiseen. Jätelain mukaan jättemaksujen on lisäksi vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa.

Jotta jätetaksassa toteutuu sekä kustannusvastaavuus että ohjaavuus, on jättemaksujen katettava kokonaisuutena jätehuollon kulut, mutta samalla taksassa kevennetään niiden toimintojen ja palvelujen maksuja, joiden katsotaan edistävän etusijajärjestyttä. Yksittäinen jättemaksu ei näin ollen ole välttämättä kustannusvastaava, vaan kustannusvastaavuus muodostuu taksan mukaisten jättemaksujen kokonaisuudesta.

Taksan ohjaavuus toteutuu käytännössä siten, että kiinteistön haltijat voivat useimmiten pienentää jättemaksua vähentämällä kiinteistöllä syntyvän jätteen määrää ja lisäämällä jätteiden kierrätystä. Kustannusvastaavuuden periaatteen vuoksi huolehditaan kuitenkin samalla siitä, että kaikki asiakkaat osallistuvat jätehuollon yleisen palveluverkoston kustannuksiin ja maksuilla saadaan katettua riittävästi kunkin asiakkaan jätehuoltopalvelujen kuluja.

Taksan valmistelu ja päätöksenteko

Jätetaksan valmistelun lähtökohtana on jätelain asettamat raamit. Taksavalmistelussa on otettu huomioon myös Suomen Kuntaliiton antamat ohjeet ja Itä-Suomen jätehuoltoviranhaltijoiden kesken laaditut yhteiset periaatteet alueen taksoille. Taksan perusrakenne on valtakunnallisesti ja alueellisesti linjattujen suositusten mukainen, mutta siinä on otettu huomioon toimialueen erityispiirteet ja jätehuollon kustannusrakenteet.

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä ottaen huomioon sen, että palvelut ovat jätelautakunnan asettaman jätehuollon palvelutason mukaisia. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätelautakunnan viranhaltijoiden toimesta. Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä viranhaltijoiden ja jäteyhtiön yhteyshenkilöiden kesken.

Taksa-asiakirjassa määritellään taksan soveltamisala ja -periaatteet, luettelaa käytössä olevat jätemaksut ja kerrotaan, mihin maksut perustuvat. Jätelautakunta määrittelee jätelain sallimissa puitteissa jätetaksapäätöstä tehdessään maksujen nimikkeet, kohteet ja suuruuden. Jätelautakunnan on kuitenkin huolehdittava siitä, että kaikki kunnallisten jätehuoltopalvelujen kustannukset saadaan katettua taksan mukaisilla maksuilla.

Jätelautakunnan alaisuudessa toimiva viranhaltija määrää jätemaksut kiinteistön haltijoille jätetaksan mukaisesti siten kuin jätelain 81 §:ssä säädetään. Jätemaksut suoritetaan jäteyhtiölle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

Jätetaksan rakenne ja hinta-alueet

Kotitalouksien jätemaksu on kaksiosainen: maksu koostuu perusmaksusta ja järjestetyn jätehuollon maksusta. Muiden kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle kuuluvien kiinteistöjen, kuten kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen, jätemaksu muodostuu järjestetyn jätehuollon maksusta. Tähän jätetaksan perusrakenteeseen ei esitetä muutoksia.

Perusmaksu on asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen vuosimaksu, joka määräytyy kaikille asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen käytettävillä tai käytettävissä olevilla kiinteistöille. Perusmaksun lisäksi kiinteistöille määräytyy maksut jäteastioiden tyhjennyksistä taikka aluekeräyspisteen tai korttelikeräyksen käytöstä. Näiden maksujen ohella asiakkaille voi tulla heidän käyttämiensä palvelujen mukaisesti lisäpalvelumaksuja ja lajitteluasemilla asioinnin yhteydessä pienkuormamaksuja.

Jätemaksut ovat suurelta osin yhtenäiset koko Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta-alueella. Koska kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannukset poikkeavat kuitenkin eri alueiden välillä, nämä erot on otettu huomioon jäteastiatyhjennysten hinnoissa. Jäteastiatyhjennyksille on käytössä entiseen tapaan kaksi eri hinta-alueita: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki ja 2) muut kunnat. Hinnoittelurakenteen tarkoitus on pitää jätemaksut koko alueella kohtuullisina ja tasapuolisina, mutta toisaalta huomioidaan maksujen riittävä kustannusvastaavuus.

Yleistä taksamuutosten perusteista ja tasosta

Jättemaksujen tasoon on tulossa korotusta erityisesti jätteiden käsittelykustannusten nousun vuoksi. Pientä kasvua on myös kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannuksissa. Lisäksi jäteyhtiön kasvaneet asiakaspalvelun, rekisterityön ja tietojärjestelmien kustannukset sekä yleinen kustannustason nousu vaikuttavat maksuihin.

Maksujen korotukset kohdistuvat perusmaksuun, sekajäteastioiden tyhjennysmaksuihin ja aluekeräysmaksuihin. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuissa siirrytään yhtenäisestä hinnoittelusta kustannusperusteiseen jätelajikohtaiseen hinnoitteluun, minkä lisäksi otetaan huomioon tuottajayhteisöjen maksamat korvaukset kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämistä. Nämä muutokset osin laskevat ja osin nostavat pakkausjätteiden tyhjennyshintoja. Muutoksia on tulossa myös lisäpalvelumaksuihin ja lajitteluasemien vastaanottomaksuihin.

Kokonaisuudessaan tasokorotus kotitalouksien jätehuollon vuosikustannuksiin on kiinteistön jätehuollon järjestämistavasta ja palveluista riippuen noin 2–8 %. Jätehuollon kustannukset nousevat maksumuutosten myötä vakituisilla asunnoilla tyypillisissä tilanteissa noin 0,30–1,50 euroa kuukaudessa, vapaa-ajan asunnoilla noin 0,20 euroa kuukaudessa.

Kaiken kaikkiaan Jättekukon toteuttamien jätehuoltojen arvioidut kustannukset vuodelle 2025 ovat 18 955 000 euroa, kun otetaan huomioon nykyiset kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon kustannukset sekä sidosyksikköpalvelujen kustannukset (pl. jätekeskustoiminta sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltokokonaisuus).

Perusmaksu

Perusmaksulla katettavat kustannukset

Jätelain 78 §:n mukaisella perusmaksutuotolla järjestetään sellaiset asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä varten tarjottavat jätehuoltojen palvelut, joista ei ole käytännössä mahdollista tai perusteltua periä jätteen aiheuttamisperiaatteen mukaista, palvelun käytön määrään perustuvaa maksua. Tällaiset palvelut ovat tyypillisesti asiointihetkellä maksuttomia tai vahvasti tuettuja.

Perusmaksu koostuu perusosasta ja jätelautakuntaosasta. Perusosalla katetaan Jättekukon järjestämä neuvonta ja viestintä, kotitalouksien vaarallisten jätteiden keräys, lajitteluasemien rakenteet ja ylläpito, poistotekstiilien keräys sekä Rinki-ekopisteverkosta täydentävät ekopisteet. Lisäksi perusosalla katettavaksi on siirretty jätehuollon asiakasrekisterin sekä kompostointirekisterin ylläpitotyön kustannuksia. Perusmaksun jätelautakuntaosalla katetaan kuntien yhteisen jätehuoltoviranomaisen eli jätelautakunnan toiminta.

Perusmaksun tasoon vaikuttavat keskeiset muutokset

Jättekukon järjestämän palveluverkoston kustannuksissa ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Lajitteluasemien rakenteisiin, ekopisteisiin ja poistotekstiilin keräykseen tehdään vuonna 2025 vain vähäisiä muutoksia, joten niiden kustannusten odotetaan pysyvän ennallaan. Vaarallisen jätteen vastaanoton kustannukset ovat nousseet jonkin verran jättemäärissä tapahtuneiden muutosten myötä, mikä otetaan huomioon perusmaksutasossa.

Rekisterien ylläpito on palvelu, joka voidaan jätelain mukaisesti kattaa perusmaksulla. Rekisterityön kustannukset katettiin joitakin vuosia sitten perusmaksulla, mutta ne siirrettiin katettavaksi sekajättemaksuilla tilanteessa, jossa perusmaksuun kohdistui voimakkaita korotuspaineita. Tällä hetkellä suurimmat korotukset kohdistuvat sen sijaan sekajättemaksuihin. Jotta mikään maksu ei nouse kohtuuttoman paljon, on rekisterinpidon henkilöstökustannuksia siirretty katettavaksi perusmaksulla. Lähtökohtaisesti nämä kustannukset soveltuvatkin kustannettavaksi perusmaksulla, koska rekisterityö kohdistuu kaikkiin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöihin riippumatta siitä, miten paljon kiinteistöllä tuotetaan jätettä.

Perusmaksun luokittelu ja taso

Perusmaksua maksavia vakituisia asuntoja on reilu 123 000 kpl ja vapaa-ajan asuntoja vajaa 35 000 kpl. Perusmaksussa on vakituksille asunnoille kaksi eri maksuluokkaa. Perusmaksun suuruuteen vaikuttaa se, onko biojätteelle erilliskeräys tai kompostointi kiinteistöllä eli perusmaksuun on sisällytetty lajitteluun kannustava elementti. Jos biojäte laitetaan sekajätteen joukkoon, on perusmaksu suurempi kuin niillä kiinteistöillä, joilla biojäte lajitellaan. Vapaa-ajan asuntojen perusmaksulle on yksi maksuluokka.

Perusmaksua maksavien asiakkaiden kokonaismäärässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Sen sijaan huomattava muutos aikaisempaan nähden on se, että suurimmissa taajamissa tuhansia vakituisia asuinkiinteistöjä on siirtynyt pienempään perusmaksuluokkaan, koska niillä on aloitettu jätehuoltomääräysten edellyttämä biojätteen erilliskeräys tai kompostointi. Tämä muutos vaikuttaa yleisesti perusmaksutasoon.

Vakituisten asuntojen perusmaksua esitetään nostettavaksi noin 2–3 euroa vuodessa. Niin kuin edellisenä vuonna, vakituisen asunnon alemmaa perusmaksuluokkaa esitetään korotettavaksi euromääräisesti vähemmän, mutta prosentuaalisesti hieman enemmän kuin korkeampaa perusmaksuluokkaa. Muutoksessa huomioidaan toisaalta ohjaavuus ja toisaalta se, että vakituisen asunnon korkeampi perusmaksuluokka ei nousisi kohtuuttoman suureksi osaksi jättemaksua. Vapaa-ajan asunnon perusmaksua esitetään nostettavaksi euron vuodessa. Muutokset tarkoittavat noin 6–8 %:n korotusta perusmaksuun.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla katettavat kustannukset

Jäteastioiden tyhjennysmaksut ovat maksuja kiinteistökohtaisten tai kiinteistöjen yhteisten kimppa-astioiden tyhjennyksistä. Tyhjennyshinnat on määritelty erikseen sekajätteelle ja kierrätettäville jätteille eli biojätteelle, kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille.

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Kuljetusosalla katetaan sekajätteen keräyksen ja kuljetuksen, kuljetusten järjestämisen, jäteastiapalvelun sekä astiapesujen kustannukset. Käsittelyosalla katetaan sekajätteen käsittelykustannukset eli poltto energiahyötykäyttöön Riikinvoiman ekovoimalaitoksella.

Sekajätteen tyhjennysmaksun käsittelyosalla katetaan ohjaavuuden aikaansaamiseksi sekajätteen jätehuollon lisäksi myös erilliskerätyn biojätteen kierrätyksen kustannukset eli käsittely biokaasulaitoksella. Samoin sekajätteen

käsittelyosaan on sisällytetty pääosa kunnallisen jäteyhtiön hallinnon, asiakaspalvelun, tietojärjestelmien ja toimitilojen kustannuksista, jätekeskuksen kiinteitä kustannuksia sekä jätehuollon kehittämisen kustannuksia. Kun yleiset kustannukset ja osin kierrätettävien jätteiden kustannuksia katetaan sekajätteen maksuilla, kierrätettävien jätteiden hinnat pidetään pääosin sekajätettä matalampina. Tällä tavalla taksalla kannustetaan jätelain mukaisesti etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Biojätteen tyhjennyshinnalla katetaan ainoastaan biojätteen keräyksen ja kuljetuksen kustannukset (ml. jäteastiapalvelu ja astiapesut). Sekajätteen maksuilla subventoidaan voimakkaasti biojäteastian tyhjennyksiä, joten biojäteastian tyhjennyshinta on jopa noin puolet pienempi kuin kuljetuksen ja käsittelyn todelliset yhteenlasketut suorat kustannukset olisivat.

Pakkausjätteiden kiinteistöittäinen erilliskeräys kotitalouksista hoidetaan jätelain mukaisesti yhteistoiminnassa kuntien ja pakkausten tuottajien kesken. Yhteistoiminta tarkoittaa käytännössä sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta kiinteistöiltä, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden käsittelystä. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuilla katetaan näin ollen ainoastaan keräyksen ja kuljetuksen suorat kustannukset (ml. jäteastiapalvelu ja astiapesut). Uutena taksassa otetaan huomioon pakkausjätteiden tuottajayhteisöjen maksamat korvaukset kuntien toteuttaman kiinteistöittäisen keräyksen toteuttamisesta, mitkä pienentävät osin kuljetuskustannuksia. Pakkausjätteiden käsittelystä ei tule kustannuksia, koska ne luovutetaan pakkausten tuottajille ilman maksua.

Sekajäteastioiden tyhjennysmaksut

Sekajäteastioiden tyhjennysmaksuja on tarvetta nostaa vuodelle 2025. Hinnankorotukseen vaikuttaa useat seikat, kuten kuljetuskustannusten nousu, muutokset käsittelykustannuksissa ja yleisten kustannusten kasvu (mm. asiakaspalvelun ja tietojärjestelmien nousseet kulut). Sekajätteen tyhjennysmäärien arvioidaan edelleen laskevan biojätteen lajittelun ja tyhjennysmäärien kasvaessa, millä on myös vaikutusta tyhjennysmaksuun, kun yleiset kustannukset jaetaan yhä pienenevälle sekajätteen tyhjennysmäärälle.

Sekajätteen tyhjennysmaksun kuljetusosaa esitetään korotettavaksi noin 4 %. Jättekunon kilpailuttamien, pakkaavilla jäteautoilla tehtävien jätteenkuljetusurakoiden hinnat on sidottu kuljetusindeksiin, jota vertaillaan urakoitsijasopimuksissa määriteltyjen vertailuajankohtien välillä. Aikaisemmin indeksikorotukset tehtiin kerran vuodessa, mutta uusissa kuljetusurakoissa tarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa. Näin ollen indeksimuutokset eivät ole enää kokonaisuudessaan taksaa valmisteltaessa tiedossa, vaan ne on arvioitava jo tapahtuneen kehityksen pohjalta. Kuljetusosan korotusesitys perustuu tällaiseen jäteyhtiön tekemään arvioon.

Sekajätteen käsittelyosa nousee, koska Riikinvoiman ekovoimalaitoksella tapahtuvan energiahyötykäytön kustannukset ovat kasvaneet. Riikinvoimalla on ollut kuluneen vuoden aikana useita haasteita toiminnassa. Laiterikot ovat aiheuttaneet ylimääräisiä toiminnan seisahduksia, jolloin myös sähkön- ja lämmöntuotanto on ollut seisahduksissa. Korjauskustannukset ovat kasvattaneet Riikinvoiman menoja, ja laitoksen seisahdusten ajalta tulot ovat jääneet saamatta. Tilanne jatkuu voimalaitoksella haastavana, ja kasvaneet kustannukset on katettava sekajättemaksuilla.

Sekajätteen energiahyödyntämisen kustannusten nousun lisäksi sekajätteen käsittelyosan hintaan vaikuttaa korottavasti se, että sekajättemaksuilla katetaan biojätteen käsittelykustannukset. Biojätteen erilliskeräys on laajentunut ja laajenemassa vielä tänä syksynä, minkä vuoksi käsiteltävän biojätteen määrä on nousemassa. Samalla myös käsittelyn kokonaiskustannukset kasvavat.

Sekajäteastian tyhjennysmaksun korotus kohdistuu edellä mainituin perustein pieneltä osin kuljetusosaan ja isompaa käsittelyosaan. Sekajäteastian tyhjennysmaksuja korotetaan jäteastian koosta riippuen noin 7–10 %. Syväkeräyssäiliöillä ja nostoperusteisesti tyhjennettävillä pintasäiliöillä korotus on 5–10 %. Hinnan korotus vaihtelee astiakoon mukaan, koska kuljetuskustannukset ovat yhtenäiset kaikilla jäteastioilla, mutta käsittelyhinnan osuus määräytyy astian koon ja sille lasketun keskimääräisen täyttöasteen mukaan. Koska hinnankorotus painottuu käsittelyosaan, on hinnankorotus suurin isoimmilla jäteastioilla.

Biojäteastioiden tyhjennysmaksut

Biojätteen kuljetusten kokonaiskustannusten arvioidaan hieman kasvavan tyhjennysmäärien lisääntyessä. Kuljetuskustannuksiin vaikuttaa lisäksi korottavasti kuljetusurakoissa huomioon otettavat indeksitarkistukset. Toisaalta kustannuksia laskee osalla alueesta alkava uusi biojätteen kuljetusurakka. Näin ollen on arvioitu, että kuljetuskustannukset saadaan kokonaisuudessaan katettua riittävästi nykyisen tasoilla maksuilla.

Biojätteen käsittelykustannusten arvioidaan nousevan kerättävän biojättemäärän kasvaessa, mutta tämä ei vaikuta biojäteastian tyhjennys hintaan, koska edellä esitetyn tavoin nämä kustannukset katetaan sekajättemaksuilla. Biojätteen tyhjennysmaksut esitetään siis pidettäväksi ennallaan.

Pakkausjätteiden tyhjennysmaksut

Pakkausten tuottajat ovat vastanneet 1.7.2023 alkaen yhteistoiminnassa kuntien kanssa pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Tuottajat maksavat korvausta pakkausjätteiden keräys- ja kuljetustyöstä siten, että tuottajien kustannusvastuuksi muodostuu vähintään 80 % koko pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista. Kokonaiskustannuksiin lasketaan kiinteistöittäisen keräyksen ja kuljetuksen lisäksi tuottajien järjestämä aluekeräys, vastaanotto- ja käsittely sekä jätteiden käsittely mukaan lukien yrityspakkausten käsittely ja tuottajien hallintokulut. Maksettavaan korvaukseen vaikuttaa myös kerätyn jätteen laatu ja määrä. Korvausten määrä ei ole suoraan riippuvainen alueellisista pakkausjätteen erilliskeräyskuluista, vaan perustuu valtakunnalliseen keskimääräiseen laskentaan. Näiden kaikkien tekijöiden huomioon ottaminen laskennassa tarkoittaa käytännössä sitä, että tuottajien maksamat korvaukset kuntien järjestämästä kuljetuksesta eivät ole lähelläkään 80 % kuljetuskustannuksista, vaan huomattavasti vähemmän. Mahdollista on myös, ettei korvausta tule maksettavaksi lainkaan.

Tuottajat ovat maksaneet ensimmäiset korvaukset pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä keräyksestä kunnalliselle jäteyhtiölle tänä syksynä. Korvausten vaikutus heijastuu tuottajien ja kuntien sopiman maksujärjestelmän perusteella takautuvasti jätetaksan eli otetaan huomioon nyt ensimmäisen kerran. Korvaukset on ohjattava kiinteistökohtaisen pakkausjätehuollon järjestämiseen käytettäväksi pakkausmateriaalikohtaisesti. Aikaisemmin kaikille pakkausjätteille

on ollut käytössä yksi yhtenäinen tyhjennyshinta, mutta nyt jokaiselle jätelajille on laskettu oma erillinen kuljetuskustannuksiin perustuva tyhjennyshinta. Tämän jälkeen tuottajayhteisöjen korvaus on viety taksaan kotitalouksien tyhjennysmaksua pienentävänä tekijänä, jos korvausta on tullut tai tulossa arvioiden mukaan tuottajayhteisöiltä niin paljon, että sillä on vaikutusta maksuun. Jos korvaussumma on alle 0,01 euroa per tyhjennys, sitä ei ole viety vielä taksaan. Tällainen korvaus huomioidaan vasta sitten, kun korvaussummaa on kertynyt niin paljon, että se on vähintään sentin per tyhjennys kaikille keräysvälineille. Näillä perusteilla korvaus vaikuttaa taksassa kartonkipakkausten ja metallin tyhjennyshintaan.

Uusien kuljetusurakoiden kustannusten huomioon ottaminen, pakkausjätelajikohtaiseen hinnoitteluun siirtyminen ja tuottajien maksamien korvausten vieminen taksaan muuttaa pakkausjätteiden tyhjennysmaksuja eri tavoin jätelajista riippuen. Kartonki- ja lasipakkausten sekä metallin tyhjennyshinnat laskevat kotitalouksilla. Muovipakkausten tyhjennysmaksu sen sijaan nousee. Syväkeräyssäiliöiden tyhjennysmaksut laskevat kauttaaltaan. Aikaisemmasta poiketen kotitalouksille ja muille asiakkaille on eri tyhjennyshinnat niillä pakkausjätelajeilla, joista saadaan korvausta tuottajilta, sillä tuottajien maksamat korvaukset kohdistetaan sopimusten mukaisesti vain kotitalouksien maksuihin.

Aluekeräysmaksut

Aluekeräysmaksu on asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen käyttömaksu, joka oikeuttaa Jätekuoron ylläpitämien sekajätteen keräyspisteiden käyttöön. Aluekeräyspisteiden käyttäjiksi liittyvät ne yhden tai kahden asunnon talot ja vapaa-ajan kiinteistöt, joilla ei ole käytössä omaa jäteastiaa tai kimppaastiaa. Aluekeräysmaksulla katetaan keräyspisteiden rakentaminen ja ylläpito (esim. siivous- ja kunnossapitokustannukset) sekä jäteastiatyhjennykset eli jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset.

Aluekeräyspisteen käyttöön oikeuttava maksu on jokaisessa jätelautakunnan toimialueen kunnassa samansuuruinen. Aluekeräyspisteen käyttöön on kolme eri maksuluokkaa vakituisille asunnoille sekä omat maksuluokat ympärivuotisesti käytettäville vapaa-ajan asunnoille ja kesäaikana (1.5.-30.9.) käytettäville vapaa-ajan asunnoille.

Kun aluekeräyspisteellä kerätään vain sekajätettä, tulee vakituiselle asunnolle maksu sekajätteen keräyksen käytöstä. Jos aluekeräyspisteellä on myös biojätteen keräys, määräytyy kiinteistölle hieman suurempi maksu, jolla katetaan myös biojätteen keräystä. Toisaalta tällöin kiinteistön perusmaksu laskee. Jos kiinteistöllä on kuitenkin kompostointi biojätteelle, ei aluekeräyspisteen biojätteen keräyksestä ole tarvetta maksaa. Vakituksilla asunnoilla on myös mahdollisuus käyttää aluekeräyspistettä pelkästään biojätteen keräykseen. Kiinteistöllä voisi siis olla oma kiinteistökohtainen jäteastia sekajätteelle, mutta biojätteen voisi tuoda käyttömaksua vastaan lähialueella sijaitsevalle aluekeräyspisteelle.

Aluekeräysmaksua on tarvetta korottaa sekajätteen käsittelykustannusten kasvamisen vuoksi. Toisaalta aluekeräyspisteiden ylläpidon kustannusten arvioidaan hieman pienevän, koska vuodelle 2025 ei ole suunniteltu vuoden 2024 tapaan keräyspaikkojen parannuksia. Näin ollen maksutasoa esitetään korotettavaksi vain noin 2–3 %.

Korttelikeräysmaksut

Korttelikeräys on asuntoaluekohtainen, keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä. Korttelikeräyksessä asuinalueelle järjestetään korttelikohtaiset tai usean korttelin yhteiset jätteenkeräyspisteet, joissa kerätään sekä sekajätettä että kierrätettäviä hyötyjätteitä. Kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt käyttävät korttelikeräyksen alueilla Jäteukon järjestämiä keräyspisteitä, eikä alueilla ole käytössä kiinteistökohtaisia jäteastioita. Tähän mennessä korttelikeräys on toteutettu Siilinjärven Taivallahden pientalovaltaiselle asuinalueelle ja sitä ollaan toteuttamassa myös Kuopion Savilahden kerrostalovaltaiselle alueelle.

Korttelikeräyksen maksuilla katetaan korttelikeräyksen rakentamisen ja ylläpidon sekä jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset. Jotta sekajätteen käsittelyn kasvaneet kustannukset saadaan katettua, tehdään myös korttelikeräysmaksuihin maltillinen noin 2–3 %:n korotus.

Lisäpalvelujen maksut

Taksassa on määritelty erilliset maksut asiakkaiden tilaamille jätehuollon lisäpalveluille. Lisäpalvelumaksuja määräytyy asiakkaille myös tilanteissa, joissa jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi.

Lisäpalvelujen hintoja esitetään tarkistettavaksi kustannusperusteisesti siten, että arvioitu kuljetusindeksikorotus eli noin 4 %:n tarkistus huomioidaan niissä hinnoissa, jotka liittyvät jätteiden keräykseen ja kuljetukseen. Myös muiden lisäpalvelujen hintaa tarkistetaan kustannusvastaavasti. Jätelavapalvelun (Lavakukon) hintaa esitetään osin laskettavaksi, koska uuden kilpailutuksen ansiosta palvelun tuottamisen kustannukset ovat pienentyneet jätteiden purkupaikan lähialueella (25 km säteellä jätekeskuksesta). Hinnan alennus kohdistuu puujäte- ja metallijätteen lamaan. Sen sijaan haravointijätteen sekä siivous- ja remonttijätelavan hinta pidetään suurin piirtein ennallaan, koska jätteiden käsittelykustannuksissa on tapahtunut nousua, vaikka lavan toimituskustannus on laskenut. Lavapalveluun liittyvä kuljetusmaksu tilanteissa, joissa lava vie lähtökäytöstä jätteen lähialuetta kauemmaksi, nousee kilpailutuksessa saadun uuden hinnan mukaisesti.

Lisäpalvelujen maksuihin kuuluu myös maksu paperilaskusta tai paperisista laskuilmoituksista. Maksulla katetaan kunnalliselle jäteyhtiölle paperilaskuista aiheutuvia lisäkustannuksia, sillä tulostettavien ja postitse lähetettävien laskujen kustannukset ovat huomattavasti sähköisten laskujen kuluja suuremmat. Samalla lisämaksu ohjaa asiakkaita veloitusettomien ja vähäjätteisten sähköisten laskutustapojen käyttöön. 1,50 euron lisämaksu otettiin käyttöön vuodelle 2023 ja se pidettiin samalla tasolla vuonna 2024. Nyt maksuksi esitetään 2,00 euroa, sillä tulostuksesta ja postituksesta jäteyhtiölle aiheutuvat kustannukset ovat nousseet useaan otteeseen maksun käyttöönoton jälkeen.

Lajitteluasemien pienkuormamaksut

Jäteukon ylläpitämiä lajitteluasemilla otetaan vastaan jätteitä, jotka eivät sovellu laatunsa tai määränsä puolesta kerättäväksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Pienkuormamaksuilla katetaan lajitteluasemilla vastaanotettujen jätteiden käsittelyn kustannukset. Lajitteluasemien rakenteet ja ylläpito katetaan sen sijaan jatkossakin pääosin perusmaksulla.

Kotitalouksilta vastaanotettavista pienkuormista suuri osa on maksuttomia. Maksutta otetaan vastaan entiseen tapaan vaaralliset jätteet, sähkö- ja elektroniikkaromu, metalli ja puujäte. Muusta jätteestä, kuten betoni- ja

tiilijätteestä, energiahyödynnettävästä jätteestä tai loppusijoitettavasta jätteestä veloitetaan pienkuormamaksu. Maksullisia ovat esimerkiksi sekalaiset rakennus-, remontointi- ja purkujätteet, huonekalut ja muut vastaavat jätteet.

Lajitteluasemilla on käytössä eritasoiset pienkuormamaksut kotitalouksille ja muille asiakkaille. Kotitaloudet maksavat perusmaksussa lajitteluasemien rakenteiden ja ylläpidon kustannuksia, joten niille vastaanottomaksut ovat muita matalammat. Kotitaloudet myös voivat tuoda muita asiakkaita laajemmin jätteitä lajitteluasemille veloitusetta. Niille asiakkaille, jotka eivät maksa perusmaksua, vastaanottomaksuilla katetaan myös lajitteluaseman kiinteitä kustannuksia.

Vastaanotettujen pienkuormien määrä on jonkin verran pienentynyt, mikä on pienentänyt kokonaiskustannuksia. Yhtä kuormaa kohti kustannuksissa on sen sijaan jonkin verran kasvua, kun konetöiden ja jätteen käsittelyn kulut ovat kasvaneet. Tämän vuoksi pienkuormamaksuja esitetään korotettavaksi noin 4–5 %.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutoksen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan neutraaleiksi. Taksan ei ennakoida aiheuttavan jätteen keräykseen, kuljetukseen tai vastaanottoon voimakkaasti vaikuttavia muutoksia. Joitakin vähäisiä ympäristövaikutuksia taksalla voi kuitenkin olla. Se, että biojätteen tyhjennysmaksut pysyvät ennallaan, kun sekajätteen tyhjennysmaksut nousevat, voi osaltaan kannustaa biojätteen lajitteluun, mikä on ympäristön kannalta positiivista. Kartonki- ja lasipakkausten sekä metallin tyhjennyshintojen alennukset voivat edistää paikoin niiden erilliskeräystä, kun taas kynnys muovipakkausten vapaaehtoiseen erilliskeräykseen voi hinnankorotuksen vuoksi nousta.

Jättemaksujen muutokset vaikuttavat asiakkaiden jätehuollon kokonaiskustannuksiin. Korotus kustannuksiin on asuinkiinteistöillä tyypillisesti noin 2–8 %. Tämä tarkoittaa noin 0,30–1,50 euron muutosta kuukautta kohti vakituisilla asunnoilla ja 0,20 euron muutosta vapaa-ajan asunnoilla. Kustannuksiin vaikuttaa merkittävästi se, millaiset kiinteistön jätehuoltopalvelut ovat. Myös jätteiden lajittelulla on vaikutusta kiinteistön jättemaksun suuruuteen.

Kiinteistöliiton ja Omakotiliiton tekemissä selvityksissä on arvioitu sitä, miten suuren osan asumisen kustannuksista jätehuoltokulut muodostavat. Kiinteistöliiton indeksitalo mittaa noin 60 suurimman kaupungin kuntakohtaisesti päätettäviä kiinteistönpidon kustannuksia kerrostaloissa. Jätelautakunnan alueen kunnista Kuopio on mukana indeksitalovertailussa. Kuopiossa jätehuoltokustannusten osuus vertailussa mukana olevista asumiskustannuksista on edellisvuosien tapaan noin 5 %.

Omakotiliiton selvitys kattaa 100 kuntaa ja siinä vertaillaan ns. tyyppiomakotitalon kunta- tai aluekohtaisia maksuja. Selvityksessä huomioon otettavia maksuja ovat kiinteistövero, lämmitys sähkö, käyttösähkö, vesimaksut ja jättemaksu (sekajäte ja biojäte). Vuoden 2024 selvityksen mukaan jättemaksut muodostavat noin 6 % tyyppiomakotitalon kuluista. Vaikka jättemaksujen muutoksilla on vaikutusta asumisen kustannuksiin, kokonaiskustannuksissa niiden merkitys on vähäinen.

Taksa ei koske yritysten jätehuoltoa, joten alueella toimivien yritysten osalta yritysvaikutukset ovat neutraalit. Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvien yritysten jätehuoltopalvelujen maksut on määritelty erillisessä TSV-taksassa.

Liitteet